

[Niels Helvog Petersen.]
de fik forelagt dette spørgsmål, ville sige det ene eller det andet. Jeg tror, at hr. Morten Lange vil give mig ret i, at sandsynligheden for, at højestere skulle statuere, at tilslutning til EF skulle ligge uden for dette udtryk „i nærmere bestemt omfang“, er meget ringe. Og dermed er i og for sig også hele diskussionen om grundlovsmedholdeligheden ikke særlig interessant.

Så sagde hr. Morten Lange, at dette var svagt gennemarbejdet: Det må jeg sige forekommer mig at være en stærk påstand. Jeg kan ikke tænke mig noget spørgsmål, der i Danmark har været diskuteret og gennemarbejdet mere. Når vi tænker på tykkelsen af betænkninger, har dette spørgsmål været diskuteret ganske overordentlig meget. Og det er ikke på et svagt grundlag, Danmark træffer sin beslutning, hverken når vi ser på det grundlæggende materiale, eller når vi ser på omfanget af den folkelige debat, som er gået forud, og den hører også med til en ordentlig gennemarbejdelse af problemerne.

Der er flere af modstanderne her i dag, der har sagt: ja men vi vil gerne have internationalt samarbejde, det skal bare ikke lige netop være det her. Vi er ikke tilfredse med strukturen i det, vi er ikke tilfredse med kompetencen, ja, jeg forstod endda på en enkelt debatdeltager, hr. Hjortnæs, at kun hvis der kunne blive tale om et samarbejde med andre lande, med andre regeringer, som også gik ind for den demokratiske socialisme, ville hr. Hjortnæs være med til et samarbejde på internationalt plan. Så synes jeg nok, at man efterhånden er kommet langt ud, for hvis man kun vil være med til et samarbejde med dem, der mener det samme som én selv, så er det ikke noget, der har ret meget med samarbejde at gøre. Så når man i hvert fald i international henseende ingen fremskridt.

Der er rejst et væsentligt spørgsmål om decentralisering og centralisering. Jeg synes, det er en væsentlig debat; det er det i det hjemlige, og det er det i det internationale. Der er herhjemme et behov for decentralisering i en række sager, f. eks. i forholdet mellem stat og kommuner, men der er samtidig behov for centralisering, som vi ser det i hele spørgsmålet om en hovedstadsreform. Der er ikke nogen modsætning mellem disse tendenser. Det er sådan set også helt me-

ningsløst at kræve en decentralisering, når der ikke er nogen centralisering, og det er det, der er det vigtige. Der er en række vigtige områder i det internationale samarbejde, f. eks. valutasamarbejdet, hvor der ingen centralisering findes, og det er just det, som er problemet. Valutaproblemer f. eks. lader sig efter hele deres natur ikke løse på nationalt plan. Dette har også sammenhæng med suverænitetsproblemet, for hvilken suverænitet afgiver vi, når vi indgår i et samarbejde om en monetær union? Vi afgiver jo ikke suverænitet, fordi der her er tale om noget, som den enkelte nationalstat ikke selv kan løse. Selv ikke de største lande kan på national basis løse internationale valutaproblemer, derfor er det nødvendigt at indgå i et sådant samarbejde, og derfor er der ikke tale om, at vi afgiver suverænitet på sådanne områder. Der er tale om, at det internationale samfund som helhed vinder en suverænitet, fordi det sættes i stand til at løse problemer, som landene ikke kan løse hver for sig.

Hr. Koch havde kigget i glaskuglen og fundet ud af, at der kun var to muligheder for fællesmarkedets videre udvikling, enten måtte det blive en forbundsstat, eller også måtte det bryde sammen. Det lyder flot, men er nok et ufornuftigt synspunkt. Der er da andre langt mere sandsynlige muligheder, de er bare ikke så firkantede. Der findes ingen automatik, der findes ingen facitliste for fællesmarkedets videre udvikling, der findes ingen på forhånd betrådt vej, vi skal selv være med til at bane den. Fællesmarkedet har ikke en færdig form, fællesmarkedet bliver, hvad medlemmerne, herunder Danmark og Norge, hvis vi bliver medlemmer, gør det til.

Til hr. Frøde Jakobsen vil jeg gerne sige, at vi skal selvfølgelig ikke sabotere fællesmarkedets videre udvikling, og tilhængernes påvisning af vetorettens eksistens er ikke udtryk for nogen sabotage. Vi skal selvfølgelig helhjertet arbejde for, at det europæiske samarbejde kan udvikle sig. Men kravet om enighed, som jeg hellere vil kalde veto retten, kan betyde en langsom takt, måske også en langsommere takt i flere spørgsmål, end vi måske bryder os om. På den anden side betyder kravet om enighed også en sikkerhedsventil over for en udvikling, vi ikke bryder os om. Der er ingen modsigelse i det-